

ninger, ſom træffes med Henſyn til det Almenes Vel, have lidt et Tab, bør Staten ikke lade dem lide det uden at give Erſtating. Da det Hele ikke dreier ſig om Andet end en Ubeſtydelighed fra Statens Side, men det derfor ikke er en Ubeſtydelighed for de paagældende Mænd, haaber jeg, at den ærede Indenrigsminiſter ogſaa vil tage alt billigt Henſyn her, ſom det synes mig, at der er Krav paa.

Winther: Jeg ſkal ikke indlade mig i nogen Bøddſtrid med det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd). Jeg overlader ganſke til Thinget Dommen om, hvorvidt han har nogen ſærlig Berettigelse til at tale om tomme Lønder, der huldre stærkt, overfor andre Medlemmer her i Thinget. Hvad iøvrigt det ærede Medlems Straffepreſidien angaar, da ſkal jeg, naar jeg ſaar den læst, ſe, om jeg ſkal klæde mig i Sæk og Afte over den eller ikke; indtil videre forholder jeg mig imidlertid ganſke paſſiv i den Henſeende. — Hvad der bevagede mig til at begjære Ordet, var, at jeg ikke kan være enig med det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) i, at det er en principſtridig Indſtilling, der her foretages. Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds troede, at naar han kunde ſtille mig en ſaadan Autoritet frem ſom det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds, maatte jeg ſtrax være ſlaaet til Jorden (Berg: Ikke ſpydig ligeoverfor mig). Det var det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds, der gjorde det ærede Medlem til en Autoritet, ſom jeg ſkulde bøde mig for. Jeg ſiger, at, deſſom jeg kunde erkjende, at det er principſtridigt at indſtille dette til Thinget, vilde jeg ikke have givet mit Navn til Indſtillingen; hvor lidt Betydning det end har, om jeg er med eller ikke, har det dog for mig temmelig ſtor Betydning, om jeg deltager i Noget, ſom jeg ſelv maatte underkjende Betydningen af. Men det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds lagde virkelig ikke Bøgt nok paa det andet Moment, ſom det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds fremhævede, og i ſin Udvikling kom det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds i Grunden til at erkjende, at her netop er et Spørgsmaal, ſom efter hans Principer maatte kunne være Gjenſtand for Indſtilling, idet han nemlig gjorde opmærkſom paa — og med Hette ligeſom det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds, — at det ikke blot er et Foretagende, der er til Gavn for de Kapitaliſter, der ſætte Penge deri, men at Foreretningen ikke kan drives, uden at en ſtor Del af den almindelige Befolkning, Arbejderbefolkningen, faar Del deri. Da nu det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds mener, at man har Berettigelse til at gjøre Noget fra Statens Side, naar dette Moment kan ſiges at være tilſtede, ſaa ſer jeg ikke rettere,

end at han meget rigtig har viiſt, at man principmæssig har Ret til at gaa ind paa at indſtille et ſaadant Andragende ſom dette til Miniſteriets Overveieſe. For mig har det i to Henſeender en ſaadan Betydning, at jeg principmæssig har kunnet ſtemme for at indſtille det til Miniſteriet. Den ene er den, at det er en Induſtri, ſom Staten ſelv paa forffjellig Maade ønsker fremmet; det er en Induſtri, til hvilken Staten aarlig giver Bidrag, og forſaavidt Staten alſaa tidligere har fundet det rigtigt at underſtøtte den paa forffjellige Maader, er der her en Maade til, hvorpaa det fremdeles kan ſe. Den Omſtændighed, at det ſkulde være til Fordel for Kapitaliſter, er Noget, ſom aldeles ikke gjør, at jeg ikke kan ſtemme for et Foretagende, naar jeg antager, at det er i det Almenes Interæſe. Dette er den ene Side af Sagen. Jeg antager dernæſt, at det maa tjene ſom Mønſter til Efterfølgelse for Andre i Landet, ſaa at mange ſmaa Kapitaliſter vilde ſlaa ſig ſammen og danne et lignende Aktieſelskab ſom det, man her har foreſlaaet at underſtøtte. Forſaavidt det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds vil henviſe dette Andragende til at blive ſtøttet paa et ſenere Standpunkt, har det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Anſvær) allerede gjort opmærkſom paa, at, naar man først vil hjælpe paa dette Standpunkt, kunde man maaffe nok lade være at hjælpe; thi ſaa viſte det ſig nok, at Foretagendet kunde bære ſig ſelv. Iøvrigt har det endret mig noget, at det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 1ſte Valgkreds (Chriſtianſen) kunde tro, at dette Foretagende, der jo tilbels har til Henſigt at drive Fiſkeri i ganſke andre Farvande end dem udenfor Veſtkyſten af Sjælland, ſkulde kunne være til Stæde for det lokale Fiſkeri. Dette er mig aldeles ufateligt. Forſaavidt diſe Skibe gaa op under Færøerne eller Island, hvor der ligger mange Fremmede og fiſke, kan dette dog ikke være til Hinder for det lokale Fiſkeri, og dernæſt kan jeg ikke tænke mig, at et Aktieſelskab, ſom bliver ſtøttet af Staten, ſkulde indlade ſig paa at fordærve Fiſkeriet paa anden Maade og forulempe Landsmænd; men i hvert Fald vil der viſnok blive taget alle mulige Forſigtighedsregler imod, at dette ſkulde ſke. Nei, jeg ſer ikke Andet, end at vi her ere i den bedſte Overensſtemmeſe med de Principer, ſom vi have fulgt ved mange andre Leiligheder. Naar der har været et for det almene Vel vigtigt Foretagende, ſom ſkulde ſættes i Gang, og det er blevet paabegyndt af Private, har Staten mangen Gang underſtøttet det navnlig i det Dieblik, der er afgjørende for, om Foretagendet overhovedet kan komme i Gang. Jeg kan derfor med al mulig Anerkjendſe af det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds dog ikke i dette Spørgsmaal være enig med ham.

Gad: Da jeg kom tilſtede i Mødet her